

ROIREA DIN JURUL SILIȘTEI

Așa de mare a fost teama primarilor comuniști încât au cerut să fie sprijiniți. Și securitatea împreună cu miliția au trecut la acțiune. Teroarea s-a abătut asupra satelor, dar nici țărani nu și-au lăsat furată bucata de pâine.

La Sârbeni, sat situat la circa 12 km răsărit de Siliștea pe pârâul Dâmbovnic, țărani au pus mâna pe furci, sape și ce mai aveau la îndemână, opunându-se la treierat și refuzând cotele. Securitatea a intervenit, a împușcat doi țărani, pe alți patru i-a rănit și a făcut și arestări.

LA ȘOPÂRLEȘTI, UN ALT SAT DIN APROPIERE, AU RĂNIT UN ȚĂRAN

La Udeni, sat situat la 2 km de Sârbeni și la vreo 14 km de Siliștea, pe 9 iulie 1950, țărani, câteva sute, s-au adunat în fața primăriei manifestându-și nemulțumirea față de cotele de grâu cu care fuseseră impuși, luând în același timp apărarea preotului din comună acuzat de instigare. Securitatea a tras și a făcut un mort și 8 răniți.

Un tânăr UTM-ist care predica învățătura marxistă țăranilor a fost bătut, iar gazeta de stradă a UTM-ului a fost distrusă. Alt grup înarmat cu furci, topoare și ciomege s-au îndreptat spre moara comunală ca s-o spargă.

Securitatea chemată în ajutor a acționat, omorând un țăran, rănind alții 8 și arestând vreo 15, pentru a găsi "instigatorii".

Și Corbii Mari, comună situată la peste 25 km de Siliștea, pe pârâul Neajlov, a cunoscut vărsare de sânge, securitatea omorând un țăran, rănind doi și arestând alți zece, tot în căutare de instigatori.

Corbii Ciungi au avut același bilanț tragic, cu un mort și doi răniți. În comuna Fierbinți, sat situat la izvoarele pârâului Dâmbovnic, țărani au fost chemați cu goarna la primărie pentru ca ing. Varla de la Ghimpați să le vorbească despre strângerea recoltei și mai ales de colectarea produselor. Cei peste 200 de țărani când au auzit despre ce este vorba s-au revoltat, amenințând că nu vor duce grâul la arie și nici nu vor treiera. Primarul I.C.Dona le-a susținut doleanțele din cauza cotelor prea mari și a recoltei slabe.

Securitatea a intrat în acțiune în căutarea instigatorilor.

La Ghimpați-Vlașca, pe 8 iulie 1950, colectorul însoțit de miliție s-a dus la arie nr.1 pentru a ridica cota de colectare de la țăranul Vlădescu. Din senin au apărut vreo 300 de țărani, femei, bărbați și copii care nu le-au dat voie să ridice grâul. În hărțuiala care s-a încins, doi activiști de partid au fost bătuți și cu greu au fost scăpați prin intervenția miliției.

S-a trecut la arestări, printre cei ridicați aflându-se Maria Țigănilă, Ion Vasile, Petre N.Țiplea, Ion A.Anghel și alții.

Dar lucrurile nu s-au oprit aici. A doua zi, pe 9 iulie, la comitetul plășii Ghimpați s-au adunat aproape 1.000 de țărani care au cerut scăderea cotelor foarte mari, spunând că mai mult de 2 duble de grâu la hectar ei nu dau. Manifestația a durat până pe 11 iulie 1950.

În satul Cămineasca care aparținea de comuna Schitu, jud.Vlașca, răzmerița a fost și mai mare pe data de 9 iulie 1950. Totul s-a pornit de la arie de treierat. Țărani au refuzat să predea cota. Unii au început să-și ducă grâul acasă ca să-l treiere ca pe vremea strămoșilor, bătându-l cu bățul. Chemată securitatea, au sosit 4 camioane de securiști care au trecut la acțiune trăgând în mulțime.

A fost un mort și numeroși răniți. Au început arestările. Oamenii au fugit și au fost urmăriți prin gospodării și prin păduri, ascunzându-se ca pe timpul năvălirilor barbare.

Țărani din comuna Iepurești-Vlașca, așezată pe Neajlov aproape de vărsarea în Argeș, au creat probleme, căutând să se salveze. Fără să mai facă scandal au început să-și ducă grâul acasă în loc să-l mai ducă la arie. Și noapte de noapte îl treierau ca pe vremuri, bătându-l cu bățul (îmblăciu).

Ziua de 7 iulie 1950 ar trebui înscrisă ca o zi de redeșteptare națională pentru că în acea dată țăranul român și-a apărat pământul și bucatele lui cu prețul sângelui vărsat. Totul pornit din instinctul de conservare al familiei sale și prin aceasta a neamului.

În acea zi s-au ridicat ca la comandă, după cum am văzut Ialomița, Ilfovul, Vlașca și acum avem semnalat și un caz în jud. Râmnicul Sărat.

Locuitorii comunei Hângulești din acest județ s-au adunat în după amiaza de 7 iulie 1950 la primărie și au cerut să li se dea voie să macine grâu din recolta nouă pentru că nu mai au ce să dea de mâncare la copii. La ei încă nu se ajunsese cu treieratul fiind situați puțin mai la nord.

Comitetul provizoriu a refuzat să le accepte cererea. Ei la rândul-le au refuzat să plece acasă și au protestat împotriva măsurilor luate asupra muncii lor. Securitatea a mers mai departe și ca întotdeauna nu a fost de vină statul ci cetățenii care își cer dreptatea. Astfel ei au decis că instigatori au fost: Ioana Burlucu, Dobre Stan, Toma Ștefan, Voicu Mihăilă, Mihai Tănase, Dobre Olaru, Stoica Stoian, Gheorghe Ene, Vasile Gheorghe, Constantin Riciu și Ioan A. Voicu.

Toți urmau să fie cercetați de securitatea din Galați unde domneau to — varașii col. Mauriciu Strul și maior Gheorghe Babu.

Pe 9 iulie 1950, țăranii din comuna Potcoava, de lângă Călărași, s-au dus la ședința de la primărie pentru a lămuri probleme legate de colectări și au cerut să dea numai grâul ce li s-a dat în primăvară pentru sămânță. Țăranii au refuzat să formeze arii. Primarul a cerut ajutoare și după amiază și-au făcut apariția milițienii. La apariția lor au început să se tragă clopotele. Au fost arestați Tinca Constantin Bârsan, Ștefan Dragomir, Ion Dragomir, Ion Iliuță și Filip Gheorghe. Au fost taxați ca instigatori și miliția a organizat patrulare prin comună și au instalat câte un om de încredere la clopotele de la biserică și de la școală, anunțând după aceea, cu pompă, că ordinea s-a restabilit.

De fapt, nemulțumirea țăranilor era generalizată pe tot teritoriul țării. De exemplu este semnalată răscoala țăranilor din com. Văgiulești-Ungureni de pe valea Motrului, în jud. Gorj, unde președintele colectivului a fost bătut iar miliția dezarmată.

A intervenit securitatea, chemată de urgență, care a deschis focul asupra sătenilor și a făcut arestări din rândul celor ce-și cereau drepturile.

Disperarea țăranilor era așa de mare încât în comuna Moacșa din apropiere de Sf. Gheorghe au hotărât și au redactat o proclamație prin care comuna era declarată "republică independentă", semnată de circa 50 de persoane, și în care se preciza că nu mai sunt dorite relațiile comerciale cu statul român.

Bătăia s-a încins când unul din activiștii locali a vrut să pună mâna pe proclamație, documentul rupându-se în încăierare.

OCOLUL VRANCEI, ORGANIZATIE DE ȚĂRANI LIBERI, A FOST JEFUIT

Cu o jumătate de veac în urmă, când Ștefan cel Mare era la ananghie în fața pericolului turcesc, după "poticala dintâi și după pierderea oștii dintâi", după cum scrie cronicarul Grigore Ureche, colindând și "strângând păstorii din munți și argații", Vrâncioaiei care-i oferise pe cei 7 fii ai săi pentru a putea relua lupta, i-a răspuns:

"Adă-mi pe cei 7 voinici și-ți făgăduiesc să-i fac cei dintâi din Țara Moldovei". După câștigarea bătăliei, Ștefan și-a ținut cuvântul și le-a dăruit cei 7 munți ai Vrancei, donația și toate privilegiile înscriind-o pe o piele de bour.

Vrâncenii se bucurau de oarecare autonomie administrativă față de dregătorii și slujbașii ținutului Putnei. Ei formau o insulă de țărani liberi ce trăiau în obști sătești și care foloseau în comun pădurile, islazurile, fânețele și apele, cuprinse în hotarul care era dincolo de vatra satului. Solidaritatea obștei se extindea și pe tărâmul organizării administrative și a judecății, unde la "scaun" participau și bătrânii satului.

A trebuit să vină anul 1948 ca să li se fure muntele cu toate privilegiile. S-a deschis și un proces, dar cu ce să te judeci și mai ales cu cine, cu hoțul hoților. . . ?

Vrâncenii căutau să se întâlnească în taină și să discute despre modul cum să-și recâștige drepturile. Și doi ani s-au tot frământat până a izbucnit una din cele mai mari răscoale țărănești, pe 23 iulie 1950.

Consecințele au fost crunte și teroarea dezlănțuită a marcat copiii și nepoții, toată suflarea din jurul muntelui.

Dezmoșteniți, s-au întâlnit la stâna lui moș Ion Neagu așezată pe pâraiașul Giurgiu, ce își trăgea apele din vestitul munte cu același nume, vecin al Penteleului. Se găseau acolo ca să se sfătuiască Nicolae Burlui cu Vasile Macovei Cojocar, cu Ion Milică Enache, cel cu stâna peste drum, pe Zăbala, ca să-și dea cu părerea de cum mai merg lucrurile.

L-au cunoscut acolo pe unul Victor Lupșa și pe un oarecare Gheorghe, veniți de peste munte de la Zagon, din părțile Covasnei.

Acest Lupșa i-a încurajat spunând că el are legături cu Legația americană și prin munți vine generalul Dragalina cu armată contra comuniștilor.

Oamenii se gândiseră că dacă nu mai aveau unde duce oile, se alătură și ei și luptă împreună împotriva comuniștilor. Mai mult, le spusese Lupșa că are o organizație "Vlad Țepeș II" și că-i colonel, și câte și mai câte de rămăseseră ciobanii noștri îngândurați.

În toamna anului 1948 Victor Lupșa prin doctorul Nicolae Țărâlungă și Dumitrache Murguleț a reușit să adune o serie de membri în organizație, din comune- le de pe valea Putnei, Tulnici, Vidra, Tichiriș...

Dar în toamna lui 1949 s-au întâlnit în comuna Păulești la moș Simion Baraghin și atunci a fost sfat mai mare la care au participat și învățătorul Teodor Bușilă (din Tulnici), Dumitru Boșchiop (din Fierăstrău), Costică Dantis (din Nistorești), Nicolae Burlui, Vasile Matei, Vasile Macovei (din Bârsesti) și alții.

Și atunci au hotărât să înceapă lupta cu ce or avea, arme, furci, fiecare cu ce poate.

Era după ce grupurile de partizani conduse de frații Paragină fuseseră trădate și prinse, după luptele purtate la bordeiele de pe valea pârâului Porcului ce se varsă în Zăbrăuț. Scăpase numai studentul Gheorghică Bălan de la Soveja, care se va alătura celor ce pregăteau răscoala țărănească.

După plecarea de la Vidra din toamna lui 1948, Victor Lupșa merge acasă la Dumitru Murguleț care era conducătorul organizației religioase "Oastea Domnului", urmărind să antreneze pe aceștia în "Vlad Țepeș II". El a trecut la lucru, reîntorcându-se în ascunzătoarea de la Zagon, unde a trecut la redactarea și multiplicarea unor manifeste și întocmirea instrucțiunilor de organizare.

În luna mai 1949 se întâlnește pe munte cu consăteanul său Gheorghe Corneliu, zis Szarvas, fost primar și membru PNT, rămânând nedespărțiți. Luna următoare l-a întâlnit pe Ion Neguț, tot din Zagon, și l-a delegat cu organizarea grupurilor de rezistență din județele Brașov și Buzău.

Peregrinând prin munte a ajuns în luna august 1949 în comuna Spînești în apropiere de Bârsești unde împreună cu Szarvas pe care-l prezintă ca adjunctul său, au pus bazele organizației "Vlad Țepeș II", folosindu-se și de influența organizației "Oastea Domnului".

Iarna o va petrece tot în ascunzătoarea de la Zagon de unde va reveni în primăvara lui 1950 din nou în Vrancea, și prin Toma Nelu a anunțat pe Teodor Bușilă să se întâlnească pe 16 martie 1950 la stâna lui Braghin. Cu acea ocazie Teodor Bușilă primește însărcinarea să organizeze comuna Tulnici. Acesta împreună cu Gheorghică Bălan redactează manifeste.

Organizația "Vlad Țepeș II" avea legături la Păulești cu Paragină, la Vrân -cioaia cu Dumitru Bosciog și Costică Dantis iar la Valea Putnei cu Ion a Marinii.

Organizația la Bârsești era constituită și din ea făceau parte Constantin T. Manoliu, Victor Manoliu, Vasile Macovei Cojocar, Gheorghe Lădaru, Vasile Lădaru, Tudor Posmagiu, Nicolae Burlui, Alexandru I. Burlui, Ion-Milică Enache, Macovei Mortu, Ion T. Mortu, ș.a.

Bătrânul Constantin T. Manoliu îi vorbește fiului său Victor Manoliu despre organizația "Vlad Țepeș II" și-l trimite împreună cu Teodor Posmagiu pe 15 iulie 1950 să ia legătura cu Victor Lupșa pe muntele Giurgiu, la punctul denumit "Gol" și cu acea ocazie îl împuternicește să organizeze com. Bârsești.

Un alt grup se întâlnește pe 8/9 iulie la punctul "Vlașca" la care au participat Mihai Nica, Iancu Bușilă, Augustin Macovei, Panait S. Cofora și unde Teodor Chiscoci le-a vorbit despre existența organizației "Vlad Țepeș II" iar Victor Lupșa le-a expus scopul organizației, de a trece cât de curând la acțiuni armate contra regimului comunist. Tot atunci au fost anunțați să vină pe 15 iulie pe muntele Giurgiu înarmați, fiindcă vor avea o ședință hotărâtoare.

În seara de 22 iulie Teodor Posmagiu i-a adus la cunoștință lui Victor Manoliu că în noaptea de duminică 23/24 iulie se va trece la acțiunea armată, și că va trebui să fie instalat un telefon pe rețeaua din afara satului pentru ascultarea convorbirilor dinainte și din timpul desfășurării acțiunii. Telefonul a fost instalat în grădina lui Constantin N. Popa în afara comunei Bârsești și la el a ascultat toată noaptea bătrânul Constantin Manoliu. Instrucțiunile primite le-a prelucrat cu avocatul Ion Nicoară.

Duminică după amiază între orele 14-17 s-a ținut o ședință la Dumitru Botez, la care au mai participat Teodor Posmagiu, Constantin N. Popa, Ion Nicoară, Ion Burlui, Roșca și gazda.

Împreună cu Teodor Posmagiu, Victor Manoliu a format următoarele echipe:

1. Posmagiu Teodor, Lădaru Gheorghe, Cojocar V. Vasile, Neagu Ion, Holban Ion, Burlui Alexandru și Burlui Nicolae aveau misiunea să aresteze șeful postului de jandarmi, cu cei ce s-ar afla acolo, din comuna Bârsești.

2. Macovei Mortu și Popa R. Constantin trebuiau să păzească podul de pe Putna.

3. Lădaru Simion, Zbârțciog Ion, Mortu Gheorghe și Manoliu Victor trebuiau să ocupe poșta și să aresteze pe dirigințele ei.

4. Cojocar D. Vasile, Cojocar V. Simion au avut misiunea de a ocupa postul de miliție.

5. Cojocar V. Ion, Milică Enache și Roșca Vasile aveau misiunea să aresteze pe comuniștii și UTM-iștii de la bal. După întâlnirea de la Dumitru Botez, Victor Manoliu cu Teodor Posmagiu au fost la o altă întâlnire la Varnița, pe râul Susita unde s-a hotărât începerea acțiunii la 24 și 15 minute.

Nicolae Burlui care avea misiunea să aresteze șeful de post își reamintește că au fost 17-18 vrânceni în acea noapte și la postul de jandarmi au găsit 2 soldați și un plutonier. Au fost arestați și duși la un beci care era în apropiere și puși sub lacăt, cheia dându-se unui bătrân.

Echipa care a fost la localul unde era bal a tras un foc de armă și au comandat să se culce la pământ. Unii au sărit pe fereastră. Au fost puțini a-ceia. Dar ei nu aveau nevoie decât de comuniști și UTM-iști. I-au descoperit și i-au băgat la beci. Câțiva se spune că și-au mâncat carnetele de partid.

Poșta, de asemenea a fost ocupată. De acolo a dat telefon Victor C.Manoliu la Tulnici lui Teodor Bușilă, însă acolo nu se întâmplase nimic. Aveau legătură cu colonelul Ion Strâmbei la Dumitrești, aproape de izvorul Râmnucului Sărat, dar nici acolo nu se petrecuse nimic. Doar ședința de la Poienile Sării avusese loc.

Planul era ca după arestarea de la Tulnici și Bârsești să plece spre Focșani ridicând satele.

S-a luat legătura telefonică și cu Vidra, pe râul Putna, dar și acolo era liniște.

Alții, ca Andrei M.Ion din com.Spulber au așteptat semnalul până la ora 3 dimineața când au plecat acasă, de la punctul Mesteceni unde fuseseră convocați.

În afară de țărani din comuna Bârsești nimeni nu făcuse nimic în timpul nopții de 23/24 iulie.

A doua zi pe 24 iulie 1950 și-a făcut apariția armata la Bârsești. Din sat vreo 70-80 de oameni s-au retras pe dealuri să urmărească mișcările armatei. Erau vreo 2 mașini ale securității. După ce le-au dat drumul comuniștilor din beci s-au îndreptat spre munte. În sat au început arestările celor indicați de comuniști și care nu plecaseră, deși unii nu participaseră cu nimic. Familiile au început să fie chinuite.

Pe 24 iulie colonelul Ion Strâmbei s-a întâlnit cu Victor Lupșa și a avut loc o discuție aprinsă, după care s-au despărțit și oamenii au fost lăsați liberi.

Cei din Bârsești s-au întâlnit în munte cu Victor Lupșa și au încercat să se reorganizeze. O echipă a plecat să ia legătura cu cei de la Nereju, iar alta la Tulnici să discute cu Teodor Bușilă și cu Ion a Marinii. Nicolae Burlui cu Vasile Lădaru și cu alții au plecat spre Bod și Brașov să ia legătura cu oamenii pe care Victor Lupșa pretindea că îi are acolo. Dar nu au ajuns decât până la stâna lui Nehuț unde baciul i-a înștiințat că securitatea intrase în munte și începuse să împuște oamenii. Au rănit pe Minuța Burlui, o fată de 17-18 ani, sora lui Alexandru Burlui, retrasă în munte cu toată familia formată din 5 membri. A mai fost rănit la picior și Victor Manoliu.

Călăuza securității, Ion Cristea din Bârsești era trădătorul care conducea pe securiști la locurile din munte ale celor fugiți.

Nicolae Burlui și Vasile Lădaru cu cei plecați spre Brașov s-au întors în munte când au aflat de prezența securității. Cu ei erau și Victor Lupșa și Gheorghe Corneliu Szarvas care la un moment dat au dispărut din grup fără să spună nimic și s-au dus într-o primă etapă în ascunzătoarea de la Zagon.

Peste satele vrâncene s-a așternut prăpădul.

În noaptea de 24/25 iulie, cu ajutorul trădătorului Ion Cristea au fost depistați Ilie Posmagiu bătrânul(cioaban) și fiul lui, Teodor Posmagiu și au fost împușcați. Vasile Lădaru ,ginerele lui Ilie, tată a 5 copii, a scăpat ascunzându-se într-un șanț. Soția lui, Anica Lădaru, a fost obligată să-i aducă acasă, legați cu lanțuri pe cai. I-a aruncat pe amândoi într-o groapă și nu i s-a dat voie să cheme preot. Securitatea a stat tot timpul, a tăiat oi, au mâncat tot ce le—a căzut în mână. La fel și la Ilie Posmagiu unde au jefuit totul.

Frații Cucu, Grigore și Neagu au fost descoperiți de securitate în apropierea comunei Dumitrești și amândoi au fost împușcați mortal pe data de 8 septembrie 1950.

Vasile Macovei Cojocaru, cioaban din Bârsești avea trei copii urmăriți în munte, două nurori și soția. Securitatea a făcut jaf. Din 180 de oi tăiau câte 10 pe zi. A mai rămas cu 13 oi. El a fost arestat, dus la Focșani și Galați unde l-au bătut ca să predea copiii, de care nu știa nimic. A fost condamnat la un an. Și ceilalți au fost luați la Focșani și au fost chinuți să spună unde sunt ascunși. Un frate le-a comunicat ca toți ai casei sunt chinuți.

Atunci cei trei din munte, pentru că venise și iarna și acasă era prăpăd s-au sfătuit și au hotărât ca doi să se predea iar Vasile V.Cojocaru să rămână în munte el având situația cea mai grea aflat fiind în conducerea organizației.

Ion V.Cojocaru și Simion V.Cojocaru au coborât peste văi și munți până la marginea Focșaniului, au luat o șaretă și cu ea s-au dus în curtea securității. Mai că s-a speriat securitatea în acea zi de 24 noiembrie 1950. "Noi îi căutăm în munți, iar ei au venit la noi". Au fost duși la Galați unde au început să fie tocați.

Vasile V.Cojocaru , cel mijlociu, care avea 26 ani a fost arestat în munte prin ianuarie 1951. După chinurile la care l-a supus securitatea din Galați, a urmat procesul și prin Sentința 723 din 18 iulie 1951, Vasile a fost condamnat la moarte, Simion la 25 ani, Ion la 15 ani și tatălui lor judecat cu alt lot i s-a dat un an.

Tot prin acel proces și aceeași sentință a fost condamnat la moarte și Victor C.Manoliu.

Tatăl lui, Manoliu T.Constantin a fost condamnat la moarte prin aceeași sentință.

Bălan Gheorghită, n.30 oct.1920, student din Soveja, condamnat la moarte în procesul Paragină-Timaru, implicat în răscoala țărănească din 23 iulie 1950, arestat cu această ocazie, a fost executat la Galați împreună cu ceilalți condamnați la moarte, pe 31 ianuarie 1952.

Bușilă Teodor, născut în 1908 la Păulești, învățător în com.Tulnici, arestat pe 11 Noiembrie 1950, chinuit îngrozitor la securitate, a fost condamnat prin Sentința nr. 913/29 oct.1951 la 15 ani muncă silnică. N-a mai apucat să plece la închisoare fiindcă a murit la Galați pe 13 iulie 1952 din cauza torturilor.

Manoliu T. Costică, fratele lui Victor (executat), a fost arestat, chinuit și condamnat la 11 ani.

Manoliu Cornelia, soția lui Victor, a fost arestată și chinuită prin anchetele securității.

Cofora D. Panait, țăran din com. Nereju a fost condamnat la 20 ani M.S. prin Sentința nr.955/12 noiembrie 1951 la 20 ani M.S.

Radu M.Mihail, arestat pe 13 noiembrie a fost condamnat tot prin Sentința nr.955/12 noiembrie 1951 la 25 ani M.S.

Andrei M.Ion, țăran din com. Spulber, arestat pe 14 sept. 1950, a fost condamnat prin Sentința 826/17 sept 1951 la 13 ani M.S.

Au fost arestate peste 700 de persoane implicate în această acțiune din Vrancea. Numai din Năruja au fost 80 de arestați. Au urmat cei din Bârsești, Tulnici, Fierăstrău, Topești, Păulești, Vidra, Tichiris, Bodești, Valea Sării, Vrâncioaia, Nistorești, Spulber, Paltin, Nereju, până la Dumitrești.

Au fost judecați în loturi de câte 25-30 de persoane, ca la moară, după ce fuseseră snopiți în bătaie prin Focșani, Brăila și Galați, unde era Centrala dominată de col. Strul Mauriciu, cunoscut pentru sălbăticia manifestată sub pretextul că părinții îi fuseseră omorâți la Auschwitz, după cum spunea. Atâta ură era de mirare în loc să se gândească că același lucru se putea întâmpla și cu cei trecuți prin mâinile lui. Dar ce a urmat a arătat altfel. Tot el e cel care sfidează cu mâinile înroșite în sânge.

O mică parte dintre cei ce au avut nenorocirea să cunoască teroarea sălbatică a securității care le-a confecționat procese cu pedepse foarte mari:

Amăriuței din Crucea de lângă Panciu

Anton I.Dumitru

Antonescu Nistor

Avram I.Pavel

Asaftei Radu, a murit

Bogdan Gr.Ion, profesor

Bosciog Dumitru din com. Fierăstrău

Bozgonete Dumitru

Botez Dumitru din Bârsești

Bratu Șerban

Brânzei

Burlacu Pavel

Burlui Alexandru din Bârsești, arestat în 11-09-950 a executat 14 ani

Burlui Ion cu fata Burlui Minuța rănită pe 24 iulie

Burloi Nicolae, cioban, fiul lui Gheorghe ,arestat în sept.1950, chinuit întâi la Focșani și apoi la Galați unde a fost condamnat 22 ani

Catâru Toma din Nereju

Cabor Constantin, a murit

Cătina Vasile

Cârlioru Grigore

Chilian din Vidra

Chiscoci Teodor

Cehidrian I.Ion

Chiriac A.Constantin din Spulber

Comsa R.Marin din Spulber

Comsa Stoica

Constantinescu Mitiță, avocat P.N.Ț., din Focșani

Constantinescu Nicolae, fiul lui, din Focșani

Crăciun Radu, a murit

Dantiș Costică din com.Vrâncioaia

Dănilă Nicolae, a murit

Dudu N.Dumitru din Năruja

Hurjini Radu, a murit

Holban Ion din comuna Bărsănești

Isofachescu Victor

Lădaru Gheorghe din com.Fierăstrău-Tulnici .condamnat la 25 ani M.S.

Lădaru Simion din Bârsești

Lădaru Vasile, ginerele lui Ilie Posmagiu, s-a predat pe 11 sept, - era tată

a 4 copii și unul pe drum Acasă i-a fost distrus totul. A fost condamnat 15 ani.

Ion a Marinii din Tulnici

Macovei Anton din Nereju
Macovei Ion - Mortu, tatăl
Macovei Ion - Mortu, fiul ,a fost arestat pe 28 august 1950 și condamnat 15 ani
Marcu Mihail
Manea Marinas
Matei Vasile
Măciucă St. Ion din Spulber Mihăilă Nică
Militaru Gheorghe din Motnău Militaru Ionel, din
Motnău, frate
Murguleț Dumitrache
Mortu Gheorghe
Neaga Dumitru,deputat PNT, avocat deputat de Putna
Neagu Ion,cioban din Bârsești
Negru Teodor
Nicoară Ion, din Bârsești
Pătrășcanu, învățător
Popa R.Constantin din Bârsești
Radu R.Mihail din Nereju, condamnat 25 ani M.S.
Rosca Vasile din Bârsești, a murit în condiții de exterminare
Satib Teodor
Strâmbei Ion, colonel, născut 1905 a fost executat pe 17-08-1952 la Galați
Țărâlungă Nicolae, doctor
Teodorescu Ion
Zbârciog Ion

După dispariția sa, Lupșa Victor care se prezentase drept colonel, dar nu făcuse nici o zi de armată, a ajuns la Zagon unde tovarășul lui Gheorghe Corneliu zis Szarvas s-a împușcat pe 25 noiembrie 1950.

Lupșa Victor a fost condamnat la moarte în contumacie.

Mama lui, arestată, a fost omorâtă în timpul anchetei, la Brașov, ca să declare unde se află fiul ei. Dar ea nu știa. El reușise să scape din încercuire și în iunie 1951 a ajuns la bătrânul Iosif Țapu din Rucăr, care l-a ascuns într-o groapă săpată sub ieslea vitelor. Urma aceasta a luat-o după 4 decenii Adrian Brișcă și aflăm de la el că pe 27 noiembrie 1955 s-a predat de bunăvoie securității de la Câmpulung-Muscel. Pe data de 3 decembrie 1956 a fost executat la închisoarea din Iași.

Tot din unele informații s-a mai aflat că deși securitatea avea cunoștință de constituirea acestor grupuri din munte, le-a lăsat să prolifereze pentru ca în fața nemulțumirii crescânde, mai ales a oamenilor nevoiași, să capete o motivație serioasă pentru dezlănțuirea represiunii. Luna iulie, cu răsoarele de la ariile de treierat le dăduse mult de furcă și peste tot represiunile au fost sângeroase.

În Vrancea, după ce le-a fost furat muntele, le-a fost furată și viața zecilor de ciobani, iar alte sute de oameni au fost aruncați în lagărele de exterminare, de unde au mai scăpat în 1964 cei care au avut zile.

Dar revolta țărănească , în ciuda represiunii, va continua.

REVOLTA ȚĂRĂNEASCĂ DIN SATUL PISCURI COM.PLOPȘORU, JUD.GORJ - septembrie 1950

Încă din luna august începuseră presiunile asupra țăranilor chiar din satele cele mai sărace, urmărindu-se să rămână flămânzi în prag de iarnă.

Activiștii de partid și securitatea erau permanent pe capul oamenilor.

Satul Piscuri, situat la izvorul Pârâului Groșerea, afluent al Gilortului, aparținând de comuna Plopșoru, de pe șoseaua Filiași-Rovinari, era socotit re-acționar, datorită împotrivirilor la măsurile de renunțare la pământ și adversității manifestate la predarea cotelor de cereale din recoltă.

Locuitorii prevedeau cât de curând o confruntare cu autoritățile represive. Într-una din zile, o mână de săteni i-au așteptat pe cei de la securitate la o bifurcație de la intrarea în sat, cum se vine dinspre Tg.Jiu-Plopșoru.

Acolo au încercuit mașinile, iar securiștii, nemaivând cum să fugă, au făcut uz de arme și au tras asupra populației, rănindu-l grav pe țăranul Ion Bubuiocu. Câțiva locuitori printre care Constantinescu Constantin, Piscureanu Ștefan și Bratu Grigore au ripostat dezarmând securitatea, luându-le pistoalele mitralieră. Securiștii au încercat să folosească pistoalele de buzunar dar n-au mai avut timp fiind blocați. Căpitanul comandant al securității a fost rănit grav.

Atunci s-au înțelese ca cei doi răniți să fie ridicați pentru a fi duși la spital la Tg.Jiu. Pe drum au murit amândoi. Trupul lui Ion Bubuiocu nu a putut fi obținut de rude și se crede că s-a turnat benzină pe el și i s-a dat foc.

Evenimentul fiind anunțat la București, la fața locului a venit însuși ministrul de interne Teohari Georgescu care a ordonat urmărirea celor care erau înarmați.

Desigur asupra satului s-a abătut o complexă represiune și până la urmă au fost arestați: Constantin Constantinescu, Ștefan Piscureanu și Grigore Bratu.

Trimiși în judecată, după chinurile de la securitatea Craiova unde au cunoscut sălbăticia lui Oancă, Tribunalul Militar Craiova i-a condamnat la moarte pe Constantinescu Constantin și Bratu Grigore.

După 3 luni lui Constantinescu Constantin i s-a comutat pedeapsa în muncă silnică pe viață, pe când celuilalt i s-a respins cererea de grațiere.

Pe data de 29 mai 1952 a fost executat la Craiova țăranul Grigore Bratu.

Dar nemulțumirile nu au fost înăbușite, ele vor răbufni în continuare în județul Gorj ca și în toată țara.

SE SIMȚEA UNITATEA SUFLETEASCA A ȚĂRANULUI JEFUIT

Activiștii comuniști se plâneau ca în com. Lazuri de lângă Satu Mare, preotul Cesernei Anton, bătea clopotul în fiecare zi și ținea

slujba până la prânz ca țăranii să nu iasă pe câmp, sfătuindu-i să nu dea cote, că este munca lor.

În schimb, preotul Ioniță Petre din com. Gușoieni (aproape de Drăgășani), jud. Vâlcea, nu incita ci da exemplul personal. A refuzat să ducă grâul la arie și-l căra acasă unde în timpul nopții îl treiera ca pe vremuri, cu bățul. Exemplul preotului Ioniță Petre a fost pus în practică și de țăranii din com. Leu (Romanați) la peste 150 km. sud de Gușoieni. Aici au făcut vinovați de instigare pe țăranii fruntași, "chiaburi" și au arestat pe Niță P. Matei, Ioniță P. Matei, Dumitru P. Matei, Marin Dincă, Marin Vertașu, Vasile Mustață, Radu Mustață, Ștefan Dincă, și Dumitru Marinescu. Miliția i-a arestat, securitatea a trecut l-a anchetarea lor iar țăranii ceilalți au continuat să-și ducă grâul acasă și să nu mai dea cote pentru că după informațiile ce le aveau, trebuia să înceapă războiul care deja pornise în Coreea iar la noi începuse construirea cazematelor de la Buziaș până la Mare.

În mai multe comune din jud. Dolj țăranii au refuzat să ducă grâul la arie. Ca să-i forțeze, securitatea a trecut la arestarea lui Lepădatu-Dumitru, care fusese primar cu 30 de ani mai înainte (pe timpul lui Averescu), alături de Popescu C. Grigore și Marcu Nicolae, socotindu-i instigatori și au găsit martori falși care au afirmat că i-a îndemnat să iasă cu topoarele și sapele contra organelor administrative ca să-și apere munca împotriva celor ce le cer cote. Dacă aceasta se întâmpla în com. Tiu, pe malul Dunării, la Gighera arestaseră pe Dănescu Ion, Fane Florea și Popescu Gheorghe, învinuindu-i ca anunțaseră începerea războiului și vor scăpa de cote.

Securitatea avea necazuri că nu găsisse delatori în com. Cornu, spre Calafat, unde țăranii motivau că nu ies la treierat fiindcă e devreme. Este posibil să fi găsit acest argument în așteptarea desfășurării evenimentelor.

PACOSTEA PESTE TRANSILVANIA

Dacă luna iulie a fost caracterizată prin crime făcute de securitate pentru strângerea cotelor la refuzul țăranilor de a treiera, luna August s-a caracterizat prin uciderea unor țărani de frunte din Tara Moților, din ordinul col. Patriciu Mihai (fost Mihai Weiss), șeful securității din Cluj. După ce executase în primăvară zeci de deținuți în baza ordinului lui A. Nicolschi, trimițându-i la Timișoara, acum el personal a dat dispoziție ca până la 23 aug. 1950 să se urgenteze colectivizarea prin executarea țăranilor fruntași ai satelor, care aveau influență asupra țăranilor, sfătuindu-i să reziste la colectivizare. Ordinul verbal a fost pus în practica de maiorul Kovaci Mihai de la securitatea din Turda.

Astfel, țăranul fruntaș BIHOREANU Viorel, din com. Papiu Ilarian jud. Turda, arestat pe 20 Iunie 1950., a fost scos din închisoare de la Turda și dus în noaptea de 2/3 August 1950 pe pășunea de vite a satului, unde a fost împușcat cu un glonț în cap și cu altul în piept, de o echipă alcătuită din trei securiști criminali. Trei zile a stat pe câmp acoperit cu un cearceaf și în a patra zi, primarul Nemeș Alexandru a dat ordin să se sape o groapă și să-l arunce ca pe un animal, fără să i se pună cruce. Oamenii speriați s-au înscris și după 10 zile s-a format colectivul prin sacrificarea unui om.

LELUȚ Remus din com. Oroșia, jud. Turda a fost împușcat în noaptea următoare, 3/4 August 1950, poate tot de aceiași criminali conduși de același Covaci Mihai și aruncat după câteva zile tot într-o groapă la margine de drum.

Au mai fost împușcați în aceeași noapte următorii țărani: BRUSTUR Gheorghe din com. Lechința, jud. Mureș tot la marginea comunei lui și lăsat la vedere. GRINDEANU Ion, țăran din com. Silvașu de Câmpie, a fost împușcat în aceeași noapte de 3 August la marginea drumului către Camarașu.

AMĂȘ din Luduș a fost împușcat între Luduș și com.Chețani.

Continuând acțiunea criminală pentru înființarea colhozurilor, din ordinul lui Patriciu Mihai au fost arestați 34 de țărani din Bistra și satele din jur, de securitatea din Câmpeni . Ancheta a fost făcută tot de securitatea Turda prin lt.Herța Vasile și slt.Tăutu Valentin. Au fost alese trei persoane influente printre moși și s-a hotărât executarea lor.

TRIFA Iosif, pe lângă faptul că era țăran înstărit, era și fratele episcopului ortodox din America ce făcea mari greutăți regimului represiv din România. A fost împușcat în noaptea de 16/17 August pe Dealul Muntelui la 6 km. de Bistra și lăsat la margine de drum.

POM Traian a fost împușcat la 8 km. de Bistra în aceeași noapte de 16/17 August.

ANDREȘEL Ion a fost împușcat la 12 km.de Bistra ,în aceeași noapte și lăsat la margine de drum.

După aceste crime oribile, maiorul Kovaci Mihai a întocmit un raport mincinos motivând că acești ultimi trei țărani au murit în lupta cu organele securității, pe care le-au atacat cu armele ce le aveau asupra lor.

Deci crime justificate prin minciuni ce au stat la baza înfăptuirii colhozului din Tara Moșilor.

*

Tot în Transilvania,în comuna Cistei pe Mureș,a venit Ion Mo-raru, secretarul de partid, într-o Duminică din Iulie și le-a spus că cine intra în colectiv le dă 3 ha de pământ, putând să țină o vaca cu lapte, 10 oi...și a adăugat că "ori vreți, ori nu vreți, colectiv tot se face. Vă bat cu capul de pereți și tot facem colectiv. Luni, a doua zi seara, a venit o mașina și a ridicat 5 țărani și marți i-a adus bătuți groaznic. Lui Varadi Ion îi curgea sângele din cap.

Femeilor le-a spus că dacă bărbații nu se înscriu, o să-i ducă la Canal de unde nu se vor mai întoarce.

Din altă comună, Șoimuș, prin August au ridicat 6 oameni, i-au dus la securitatea din Blaj și după ce i-a bătut bine i-a trimis acasă obligându-i să spună că au căzut din tren. Într-o săptămâna din 192 familii s-au înscris 180 de familii, aproape tot satul. Și totul a pornit de la un rămășag pe vin între președintele și secretarul Comitetului provizoriu, cu secretarul organizației de bază, că într-o săptămână se va face colectiv. Și s-a făcut. Vai de țărani.

Abuzurile de tot felul ale comuniștilor se practicau peste tot. În August 1950 ajunseseră să se intensifice în jud.Trei Scaune. Și aici, ca peste tot, domnea între conducătorii locali, suspiciunea și imoralitatea. Dar aici ungerii se înscriuseră pentru ca unii să-și uite trecutul compromișător, alții pentru a-și face carieră și a se folosi de privilegiile oferite spre înavuțire fără control.

Despre morală nici nu se pune pune vorba, iar beția ce-i prinsese pe conducători, făcea ravagii. Pentru menținerea privilegiilor, au recurs la tot felul de artificii când li s-a ordonat să înceapă întovărășirile ca momeală și transformarea lor în colectiv. Au trimis elevii de la școli, sub amenințarea că nu vor mai fi primiți dacă părinții nu se vor înscrie. Au trimis militarii sau funcționarii în același scop. Asaltul se da împotriva țăranului. Arestările, bătăile erau la ordinea de zi. Secretarul de partid Deneș a intrat cu pistolul în mână în casa unui țăran din com. Let ca să-l forțeze să se înscrie, pe când Abraham, secretarul plășii Tg.Secuiesc, îi aducea noaptea pe țărani, cu miliția, la organizația de partid ca să-i facă să semneze intrarea în colhoz. Toth Geza, secretarul județean, despre care se zicea că era fratele lui Vasile Luca, făcea presiuni asupra intelectualilor și proprietarilor care aveau influență asupra "norodului".

Practicarea minciunilor și promisiunilor era o altă metodă încetățenită de comuniști pentru a-i determina pe nehotărâți să se înscrie: Ba că vor fi scutiți de dări și obligații către Stat, ba că vitele le vor folosi în continuare, sau că îmbrăcămintea și alimentele nu vor lipsi din cooperativele ce vor funcționa pentru ei, pe când tinerilor căsătoriți le oferea creșe pentru copii, când ei vor fi la muncă, unde pe lângă bani buni vor primi și cantități de cereale destul de mari...

Cu toate acestea neîncrederea domnea printre ei. Atunci au încercat să ațâțe pe muncitori împotriva țăranilor.

Începutul s-a făcut cu muncitorii din minele de andezit de la Micfalău-Malnaș ,din munții Baraolt, la sud de băile Tușnad. Începutul a fost un eșec, deoarece secretarul organizației de bază ce era în capul acțiunii, era în același timp un bețiv ce mergea noaptea prin sat la siluirea femeilor minierilor care se aflau în șut. Minerii l-au prins și bătut bine - și minerii au sărit în ajutorul țăranilor amenințați să predea vitele Statului după ce se înscriuseră în colectiv. În Arhivele Naționale Istorice Centrale, Fond CC. al P. C . R . -Cancelarie-, Dosar 59/1950, file 55-56, se spune: "Timp de 5 zile, oamenii cu coase, topoare, furci au înconjurat comuna, n-a putut nimeni intra, activiștii nu erau lăsași afara din comună și erau amenințați cu moartea."

Țărancele care fuseseră amăgite cu minciuni să insiste pe lângă bărbați să iscălească intrarea în colectiv, acum s-au dovedit cele mai aprige și la gura și la mânuirea uneltelor.

Comuna Moacșa, situată între Covasna și Sf.Gheorghe, a făcut un pas mai departe pe drumul "liberalizării" de comunism.

Sătenii au redactat o moțiune prin care se declarau comuna independentă, precizând că va întreține numai relații comerciale cu Statul român. În timp ce 40-50 "independenți" semnaseră Rezoluția, un activist a sărit să o rupă și în învălmășeala ce a urmat unii au rămas cu tevtul în mână iar alții cu iscăliturile.

Leț, o altă comuna lângă Moacșa, prin promisiuni false, arestări și bătăi, activiștii reușiseră să înscrie toată comuna în colectiv. Țăranilor nu le venea să creadă când s-au dus la serbarea de inaugurare a colectivului. Dându-și seama de batjocura în care fuseseră târâți prin minciună, țăranii n-au mai ieșit la lucru și pe 11 Septembrie 1950 a izbucnit revolta. După câteva zile a intervenit securitatea și miliția.

În comuna Marcus, spre Brașov (în apropiere de Prejmer), țăranii au pățit la fel, fiind trecuți prin minciună în colectiv. Deșteptându-se au făcut trei zile greva foamei, cu pancarte strigând: NU VREM COLECTIV.

Comuna Lemina, de lângă Brețcu, a devenit și ea centrul rezistenței împotriva colectivizării.

Sfântul Gheorghe, capitala județului, a cunoscut emoția revoltei țărănești, miliția și securitatea fiind pregătite de intervenție. La 5-6 km de oraș, în comuna Vadul Crișului, solidari cu țăranii s-au răscolat până și țișanii.

Revoltele au continuat extinzându-se în această regiune spre nord, spre Miercurea Ciuc.

Cu toate presiunile exercitate asupra țăranilor, la sfârșitul anului 1950 se poate spune că era un eșec deoarece 50 de gospodării agricole nu funcționau decât ca prezente pe liste, iar alte 60 de colhozuri își stagneră procesul colectivizării.

Unele din datele culese în jurul Bucureștiului sunt elocvente.

În plasa Buftea, unde sarcina de partid urmărea înființarea colectivelor în comunele Tămași, Crevedia și Flamânzeni, nu au reușit. Chiar agentul agricol, țăran sărac, Toma D.Florea din Flamânzeni a fost primul retras din colectiv deoarece n-a fost lămurit de la început despre ce este vorba.... La Chiseleț (lângă Oltenița), din cei 80 de membrii înscriși în colectiv s-au retras 40 pentru aceleași motive. La Valea Dragului, pe Argeș, vicepreședintele Comitetului provizoriu și agentul agricol deși membrii ai p.c.r. au refuzat înființarea colectivului, pe când cei din satul Plățărești (com.Podul Pitarului) pe Dâmbovită, la sud de București, după ce un număr de 15 membrii de familie, țărani săraci s-au înscris în colectiv, s-au adunat în ședința din proprie inițiativă și au hotărât să se retragă.

Colectivizarea întâmpina o mare rezistență și revenea acum securității sarcina să vegheze, să nu doarmă noaptea și să adune sau mai precis să inventeze pe adversari și să pregătească noi asalturi.

80.000

O cifră după modelul sovietic. Și poate a fost depășită dacă ne gândim la proporția dintre populației URSS-ului și a României. Cu siguranță am depășit-o referindu-ne că ea a fost realizată într-un timp foarte scurt de școlii Moscovei.

Cifra se referă la țăranii arestați la acest început sângeros deceniu când, ridicăți din mijlocul familiilor, judecați în procese înscenate sau fără procese, au luat drumul Canalului, îngroșând numărului victimelor genocidului împotriva țărănimii române.

"...în numele luptei împotriva chiaburilor, peste 80.000 de țărani, în majoritatea lor țărani muncitori, au fost trimiși în judecată peste 30.000 fiind judecați în procese publice." (Din articole și cuvântări, Ed.Politică 1962,p.206)

Prin arestări, foame și frică, satele se goleau. O altă formă de rezistență se năștea. Cei mai tineri, cei mai curajoși luau viața în piept, lăsau totul și porneau pe drumul orașelor unde cu greu reușeau să se încadreze la întreprinderi și uzine, la acest început de industrializare.

La sate rămâneau bătrânii, femeile și copiii, brațele de muncă vânjoase împuținându-se, iar modelul sovietic se înrădăcina după lozinca populară ... Ana, Luca, Teo, Dej au băgat spaima-n burghezi... Metodele de constrângere abundau odată cu mărirea și diversificarea cotelor, de la nuca din vârful pomului până la ultimul spic rămas în urma secerătorii.

Obiectivul colectivizării era pe lângă sărăcirea țăranilor, atacarea spiritualității ancestrale ce începuse transformarea Bisericii în curea de transmisie a p.c.r-ului și distrugerea structurii lor statului românesc.

Pe unde treceau activiștii de partid însoțiți de miliție, totul se distrugea... În urmă lăsau numai haos. Curțile oamenilor răvășite, pătulele maturate și de ultimul bob, curțile vraiește fără vietăți iar de ieșea din sat, în față apărea o imagine dezolantă, câmpul o paragina.

Strigătul trântorilor răsuna în gol...Toată lumea la munca.

În vorbirea curentă apăruseră cuvinte noi: chiabur, burjui, normă, cotă, grafic, colhoz, stahanovist... fiecare însemnând câte o măciucă în spatele țaranului.

Pe lângă produse, în primăvara lui 1951, "organele" de partid sprijinite de securitate, căutau instigatori. Se zicea că din cauza lor țărani nu vor să se înscrie, să dea cote, să muncească, fiindcă vine războiul sau mai precis, pentru că lor nu le rămâne nimic după muncă.

Această nouă activitate a trântorilor a adus altă "binefacere" rusească: delațiunea. Astfel în Com.Mierlești, așezată la izvorul pârului Cleja și în comuna Brebeni, de pe valea Dârjovului, au găsit elementele căutate în persoana unor săteni gospodari. Au pus mâna pe ei și i-au dus cap. Ion Cârnu la securitatea din Pitești. După proba "focului" care le-a muiat oasele, au ajuns la tribunal unde Prună M.Ilie, tată a 3 copii(n.1897) și Nacu Marin cu PENCIU Alexandru au fost condamnați; primul la 10 ani, ceilalți la câte 6 ani, prin Sent.nr.50/1952, pentru că ei anunțaseră venirea războiului și terminarea cotelor.